

ATZINUMS PAR
IZMAIŅU NOVĒRTĒŠANU AKREDITĒTĀ STUDIJU VIRZIENĀ

**LATVIJAS UNIVERSITATES
STUDIJU VIRZIENS “VESELĪBAS APRŪPE”**

**PROFESIONĀLĀ BAKALaura STUDIJU PROGRAMMA “MĀSZINĪBAS”
izglītības klasifikācijas kods: 42723**

Informācija par ekspertu

Vārds	INGA	Uzvārds	MILLERE
Darbavieta	RĪGAS STARDIŅA UNIVERSITĀTE	Amats	Sabiedrības veselības un sociālās labklājības fakultātes dekāne, profesore
Grāds/ profesionālā kvalifikācija		Dr.Med.	
Apliecinu, ka, vērtējot studiju programmu, man NAV interešu konflikta			

Novērtēšanas vizītes datums: 05.06.2020.

Atzinums sniegts, pamatojoties uz vizītes laikā gūtajām atziņām un veiktajiem novērojumiem un šādiem avotiem:

- Latvijas Universitātes 2020.gada 27.janvāra (protokols Nr. 77) Senāta lēmumu par profesionālās augstākās izglītības bakalaura studiju programmas “Māszinības” izmaiņu apstiprināšanu;
- Latvijas Universitātes iesniegumu Nr. 7-41/386 nodibinājumam “Akadēmiskās informācijas centrs” (AIC) par izmaiņām studiju virziena “Veselības aprūpe” profesionālā bakalaura studiju programmā “Māszinības”, (kods: 42723);
- Latvijas Universitātes iesniegumu Nr. 7-41/614 AIC, kā atbildi uz 06.04.2020. AIC vēstuli Nr.2020/11/261 par papildinformācijas pieprasīšanu, kas iekļauj sevī sekojošus pielikumus:
 - 1.pielikums – VM Rīkojums Nr.34 Par konceptuālā ziņojuma “Par māsas profesijas turpmāko attīstību” ieviešanu;
 - 2.pielikums - profesionālās augstākās izglītības bakalaura studiju programmas “Māszinības” apraksts;
- 2018.g. 11.decembra MK noteikumiem Nr. 793 “Studiju virzienu atvēršanas un akreditācijas noteikumi”;
- 2017. gada 13. jūnija MK noteikumiem Nr. 322 „Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju”;
- Profesionālās izglītības likumu;

- Augstskolu likumu;
- 2014.gada 26.augusta MK noteikumiem Nr.512 "Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu;
- 2009.gada 24.marta MK noteikumiem Nr.268 "Noteikumi par ārstniecības personu un studējošo, kuri apgūst pirmā vai otrā līmeņa profesionālās augstākās medicīniskās izglītības programmas, kompetenci ārstniecībā un šo personu teorētisko un praktisko zināšanu apjomu";
- Profesijas standartu;
- 2002.gada 19.februāra MK noteikumiem Nr.68 "Izglītības programmu minimālās prasības zobārsta, farmaceita, māsas un vecmātes profesionālās kvalifikācijas iegūšanai";
- Likums "Par reglamentētajām profesijām un profesionālās kvalifikācijas atzīšanu"
- 2019. gada 29. oktobra MK rīkojumu Nr. 537 "Par konceptuālo ziņojumu "Par māsas profesijas turpmāko attīstību";
- Novērtēšanas vizītes laikā Latvijas Universitātes pārstāvju sniegto informāciju, diskusijām par izmaiņu nepieciešamību.

1. Informācija par augstskolas plānotajām izmaiņām

LU profesionālā bakalaura studiju programma "Māszinības", kods 42723, ir iekļauta akreditētā studiju virzienā "Veselības aprūpe", kurš akreditēts līdz 2019. gada 30. maijam, studiju virziena akreditācijas lapa Nr. 2020/19. Saskaņā ar Augstskolu likuma pārejas noteikumu 48. punktu, studiju virzieniem, kuri akreditējami 2019. gadā, akreditācijas termiņi tika pagarināti līdz brīdim, kad tiek pieņemts lēmums par studiju virziena akreditāciju, bet ne ilgāk kā līdz norādītajiem termiņiem: Studiju virziena Veselības aprūpe akreditācija spēkā līdz 30.06.2022. Profesionālā bakalaura studiju programma "Māszinības" ir pilna laika klātienes studiju programma ar studiju ilgumu 4 gadi (8 semestri), 160KP jeb 240 ECTS.

Minētās studiju programmas iegūstamais grāds - profesionālais bakalaura grāds veselības aprūpē ar iegūstamo kvalifikāciju: Bērnu aprūpes māsa vai Internās aprūpes māsa, vai Anestēzijas, intensīvās un neatliekamās aprūpes māsa, vai Operāciju māsa, vai Ambulatorās aprūpes māsa, vai Ķirurģiskās aprūpes māsa, vai Garīgās veselības aprūpes māsa.

Savā iesniegumā Latvijas Universitāte (turpmāk – LU) lūdz precizēt profesionālās bakalaura studiju programmas "Māszinības" uzņemšanas prasības: no "pirmā līmeņa augstākā profesionālā izglītība vai vidējā profesionālā izglītība ar kvalifikāciju māsa, vai vecmāte, vai zobārstniecības māsa, vai ārsta palīgs" uz "vidējā izglītība vai vidējā profesionālā izglītība". Profesionālā bakalaura studiju programma "Māszinības" ir pilna laika klātienes studiju programma ar studiju ilgumu 4 gadi (8 semestri), 160KP jeb 240 ECTS.

Izmaiņu īstenošana neparedz nedz izmaiņas studiju kursus un to apjomā, nedz kādos citos studiju programmas parametros.

2. Vizītes gaitas un tikšanās ar augstskolas pārstāvjiem pārskats

Novērtēšanas vizītes laikā 2020.gada 05.jūnijā Zoom platformā notika tikšanās ar sekojošiem mācībspēkiem un administrācijas pārstāvjiem, kā arī darba devēju pārstāvi:

- Profesionālās bakalaura studiju programmas “Māszinības” direktore Ina Mežiņa – Mamajeva,
- Medicīnas fakultātes dekāns prof. Valdis Folkmanis
- Studiju attīstības un pārvaldības pilnveides programmas vadošā eksperte Dace Kazāka
- Evija Bakša Zveja, lektore
- Signe Mežinska, asociētā profesore
- Inese Budzila, lektore
- Dita Raiska, lektore
- Anita Šanca, Rīgas 1. slimnīcas galvenā māsa.

Tikšanās laikā LU pārstāvji atbildēja uz eksperta jautājumiem, sniedza nepieciešamo informāciju un paskaidrojumus, kā arī apsprieda izglītības sistēmas pilnveidošanas nepieciešamību Māsu profesijā.

LU pārstāvji iepazīstināja ar plāniem nākotnē attīstīt Profesionālo augstākās izglītības bakalaura studiju programmu “Māszinības” atbilstoši 2019. gada 29. oktobra MK rīkojumu Nr. 537 “Par konceptuālo ziņojumu “Par māsas profesijas turpmāko attīstību”, uzsverot LU kapacitāti īstenot pierādījumos balstītas augstākās izglītības studiju programmu veselības aprūpē. Tāpat tika atzīmēts, ka pirmie studiju gadi profesionālajā bakalaura studiju programmā “Māszinības” ir pārsvarā teorētiski un var tikt īstenoti centralizēti, iesaistot daudzas LU struktūrvienības. Tikšanās laikā tika sniegta informācija par studiju programmas īstenošanai nepieciešamo materiāltehnisko bāzi un docētājiem. Visi tikšanās pārstāvji - mācībspēki un administrācijas pārstāvji, kā arī darba devēju pārstāvis sniedza atbildes uz jautājumiem par prakses organizāciju, norisi un vērtēšanu, studiju mērķiem un studiju rezultātiem.

3. Plānoto izmaiņu analīze un ietekme uz studiju procesu un to kvalitāti, kā arī izmaiņu atbilstība normatīvo aktu prasībām.

Uzņemšanas prasību precizēšana atļautu uzsākt studijas plašākam kandidātu lokam, jo studiju programmā varēs iestāties vidusskolas absolventi. Ņemot vērā studiju programmas plānojumu, un saturu, uzskatu, ka tas ir piemērots profesionālā bakalaura studiju programmas “Māszinības” apguvei un nodrošina studiju mērķa sasniegšanu. Tādejādi, šīs izmaiņas uzņemšanas prasībās nevar pazemināt studiju programmas kvalitāti.

Līdz šim LU profesionālajā bakalaura studiju programmā “Māszinības” sadarbojas ar LU koledžām, nodrošinot koledžu absolventiem studiju turpināšanu, ņemot vērā iegūto kvalifikāciju, un LU varēja iestāties pretendenti ar pirmā līmeņa profesionālo augstāko izglītību vai vidējo profesionālo izglītību ar kvalifikāciju māsa, vai vecmāte, vai zobārstniecības māsa, vai ārsta palīgs.

Uzņemšanas prasību precizējuma nepieciešamību nosaka arī 2019. gada 29.oktobra konceptuālais ziņojums “Par māsas profesijas turpmāko attīstību”, kas nosaka jauna Māsas

profesijas standarta izstrādi, kas atbilst 6 LKI līmenim un nodrošinātu, ka māsas kvalifikācija tiek īstenota tikai otrā līmeņa augstākās izglītības studiju programmā (160 KP, kas tiek īstenoti 8 semestros), līdz ar to nodrošinot profesijas pilnvērtību, viengabalainību un mobilitāti darba tirgū. Līdz ar māsas (vispārējās aprūpes māsa) kompetences noteikšanu un profesijas standarta apstiprināšanu, bet ne vēlāk kā ar 2021. gada 31. decembri, pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas "Māszinības" vairs netiks īstenotas. Uzsākot īstenot profesionālo bakalaura studiju programmu "Māszinības" 2022./2023. studiju gadā, studējošie, kuri imatrikulēti pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmā līdz 2021. gada 31. decembrim, pielīdzinot iepriekš iegūtās teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas, turpinās studijas profesionālā bakalaura māszinību programmā. Tāpat LU pieteikto izmaiņu nepieciešamību pamato ar to, ka Veselības ministrija, lai mazinātu to studējošo skaitu, uz kuriem būtu attiecināmi pārejas perioda nosacījumi, un izvērtētu koledžu un universitāšu sadarbības iespējas, vēršas pie universitātēm ar iniciatīvu, kas tika saskaņota ar Izglītības un zinātnes ministriju, kas paredz no koledžām vienu studējošo grupu (10%) 2020./2021. studiju gadā no plānotās uzņemšanas pārcelt uz otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmu, ko īsteno universitāte. Augstākminēto izmaiņu īstenošana neparedz nedz izmaiņas studijuursos un to apjomā, nedz kādos citos studiju programmas parametros.

4. Secinājumi.

Eksperta viedoklis par pieprasītajām izmaiņām profesionālajā bakalaura studiju programmā "Māszinības" ir sekojošs:

izmaiņas uzņemšanas prasībās ir pamatotas gan no Latvijas Universitātes profesionālās bakalaura studiju programmas "Māszinības" attīstības viedokļa, gan no darba tirgus situācijas, gan arī no māsas profesijas turpmākās attīstības Latvijā viedokļa.

Pieprasītās izmaiņas neietver sevī nedz būtiskus, nedz nepārvaramus riskus studiju kvalitātes nodrošināšanai, jo nav saistīti ar studiju procesa saturu un/vai būtības maiņu.

Rekomendēju apstiprināt pieprasītās izmaiņas uzņemšanas prasībās.

5. Rekomendācijas

Eksperts iesaka apstiprināt profesionālajā bakalaura studiju programmā "Māszinības" pieteiktās izmaiņas **uzņemšanas prasībās** šādā redakcijā:

Vispārējā vidējā izglītība vai vidējā profesionālā izglītība.

Inga Millere, medicīnas doktore

Rīgā, 25.06.2020.